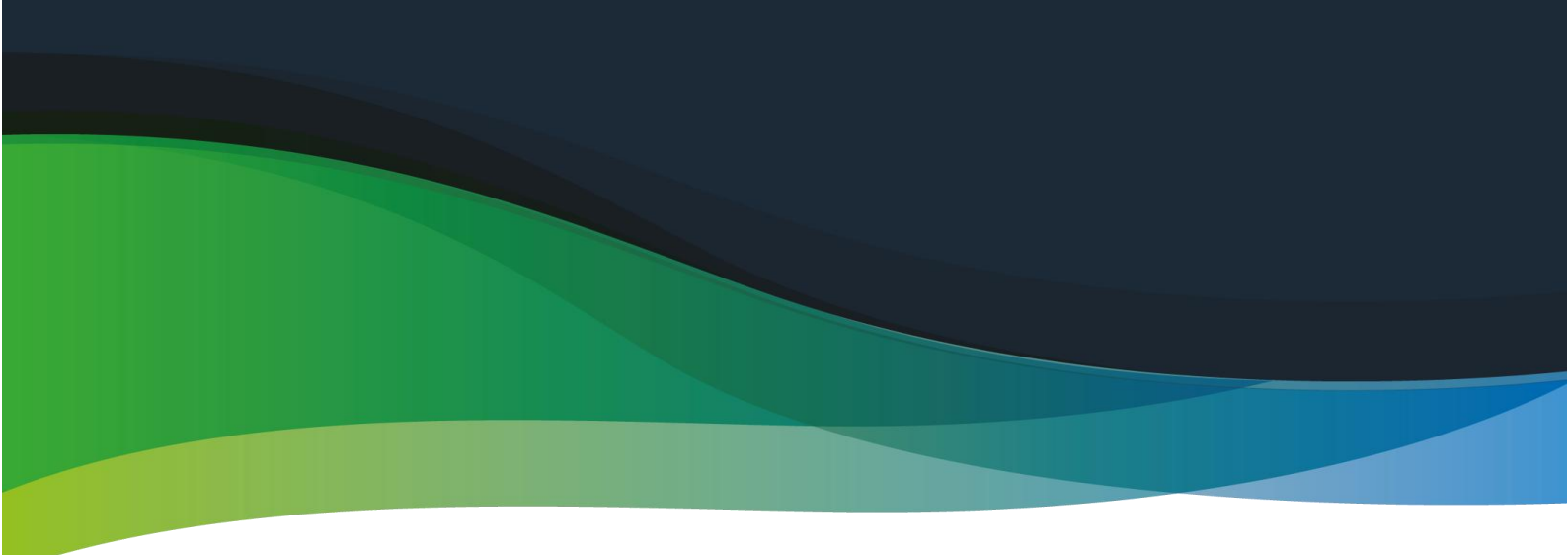

Verksamhetsberättelse 2025

Socialtjänstens samverkans- och stödstrukturer

Innehåll

Socialtjänstens samverkans- och stödstrukturer (Sss)	2
Vad har hänt under 2025	2
Skadligt bruk, beroende, psykisk hälsa	4
Äldreomsorg	4
Kommunal hälso- och sjukvård	5
Barn och Unga	5
Funktionshinder	6
Ekonomiskt bistånd	8
Systematisk uppföljning	8
Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck	9
Nära vård	10
Gemensam Familjehemsorganisation	11
Kompetensförsörjning	11
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), socionom	11
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), sjuksköterska	12
Nationella uppdraget Yrkesresan Funktionshinder	12
Regionala och lokala arbetet med Yrkesresan	13
Yrkesresan Funktionshinder	14
Yrkesresan Barn och Unga	15
Vård- och Omsorgscollege	15
FoU Västernorrland	16
Socionomutbildning i Umeå Universitet	17
Nationella kompetensrådet (funktionshinder)	17
Nationella arbetsgruppen Verksamhetssystem som stöder Systematisk Uppföljning (VUS)	17
Utvecklingsprojekt/-processer som drivs i samverkan med Region Västernorrland 2025..	18
Regional samverkansstruktur, HälSam	19
Samverkanskoordinator	19
Nära vård	19
Psykisk hälsa	19
Suicidprevention	20
Lokal kunskapsstyrningsorganisation	20

Utbildningar.....	20
Handlingsplanen beroendeområdet	20

Socialtjänstens samverkans- och stödstrukturer (Sss)

Socialtjänstens regionala samverkans- och stödstruktur (Sss) är länets gemensamma resurs för utveckling av en kunskapsbaserad socialtjänst och förstärkt kompetensförsörjning inom socialtjänsten. Verksamheten innefattar ett flertal av socialtjänstens verksamhetsfält som samverkar i frågor som rör socialtjänst och hälso- och sjukvård mellan kommuner och regioner, men även med andra viktiga aktörer som Länsstyrelsen och universiteten. Sss ingår i det kunskapsstyrningssystem för socialtjänsten som har utvecklats nationellt, regionalt och lokalt. Centralt i kunskapsstyrningssystemet är samordningen mellan nivåerna och samverkan med myndigheter samt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Verksamheten tillhör organisatoriskt Kommunförbundet Västernorrland och bidrar till att uppfylla dess verksamhetsmål i det gemensamma arbetet att stärka kommunernas utveckling inom välfärdsområdet. Länets socialchefer styr det gemensamma utvecklingsarbetet inom verksamheten. Dessutom finns olika styrgrupper kopplade till uppdrag som inryms i stödstrukturens utvecklingsarbete. Syftet med det länsgemensamma utvecklingsarbetet är att skapa en långsiktighet, stimulera till utveckling av en kunskapsbaserad socialtjänst och möjliggöra bättre beslutsfattande.

Vad har hänt under 2025

Under året har vi inom Sss fortsatt arbeta för att länets socialtjänster ska få ett långsiktigt och sammanhållet utvecklingsstöd till såväl länsgemensamma satsningar som till enskilda kommuners verksamhets- och kunskapsutveckling. Fokus har varit omställningen av välfärden och framför allt stödet till länets socialtjänster i deras arbete med att ställa om till ny socialtjänstlag.

Det interna arbetet inom verksamheten har fokuserat på införandet av nya arbetssätt och metoder i syfte att möta och stödja länets socialtjänster i deras förberedelser i omställningen av välfärden i stort och ny socialtjänstlag specifik. Bland annat har vi genomfört temaseminarier och temakonferenser utifrån de behov som efterfrågats.

Ett exempel på aktivitet som erbjudits är *”Mötesplats Omställning”* där ansvariga funktioner för omställningen inom respektive kommun träffats och utbytt erfarenheter, framför allt inom SKR:s *Skatta läget*-verktyg. Ett annat är den omvärldsbevakning som verksamhetens medarbetare genomfört samt hur vi givit input till den nationella nivå vad gäller framtagandet av konceptet Lärprocessen.

Under året har SKR lanserat sitt nationella koncept Lärprocessen som vänder sig till socialtjänstens ledningsfunktioner och ska vara ett stöd att driva förändring i linje med nya socialtjänstlagen. RSS är den struktur som genomför konceptet och under hösten tillsattes en arbetsgrupp med medarbetare från samtliga fyra nordliga RSS med syfte att förbereda det regionala arbetet med Lärprocessen. Det är ett arbete som kommer fortsätta under 2026 med en uppstartskonferens i februari.

Ett tredje exempel är verksamhetens interna arbete med att inhämta länets kommuners resultat avseende *Skatta läget* på regional nivå. Syftet har varit att, utifrån varje verksamhetsområde som ingick i skattningen, övergripande analysera, anpassa arbetssätt och prioritera stöd tillbaka till kommunerna i omställningen av välfärden.

Utöver nya lagen har regeringen under året initierat flera stora reformer inom socialtjänstens område. Merparten av dessa har verksamheten bevakat och hållit nätverken informerade om. Exempel på reformer som det lagts extra bevakning på under året är bidragsreformen och språkkravet.

Under våren deltog flera av medarbetarna och chef från Sss i den årliga träffen för de fyra nordliga RSS:en som detta år genomfördes i Luleå med Norrbottens kommuner som arrangörer. Träffen genomförs som en del av att stärka samverkan och ha erfarenhetsutbyte mellan de fyra nordliga RSS:erna. Temat för årets träff var *"Tillsammans är vi starkare"* och syftet var att diskutera och utveckla samarbetet mellan de fyra nordliga RSS:ernas medarbetare och chefer.

Under 2025 har det i SKR:s regi skett utveckling av nätverk på nationell nivå. Kommunal hälso- och sjukvård inom Äldreomsorg gick från ett till två saknätverk. I linje med denna utveckling besökte SKR verksamheten för inhämtning av erfarenheter i fortsatt arbete med att utveckla saknätverk inom kommunal hälso- och sjukvård. Vidare har verksamheten stärkt kommunal hälso- och sjukvård på regional nivå genom exempelvis interna kunskapshöjande insatser på området samt utökade resurser.

Under året har många förändringar skett inom barn och unga-området där den största förändringen rör omställningen till den nya socialtjänstlagen. Under året har förändringarna berörts i de olika nätverken där dialog om kommunernas arbete mot en mer kunskapsbaserad, jämlik och jämställd, lättillgänglig och förebyggande socialtjänst varit på agendan. Olika delområden har också tagit mer plats där uttalade fokusområden nationellt bland annat har varit ungdoms- och gängkriminalitet och barn och ungdomars

normbrytande beteende där lagändringar, lagförslag, propositioner och remisser har levererats i rask takt.

I november bjöds samtliga kommuner från de fyra nordliga RSS:ens in till en förmiddag där olika BBIC-representanter deltog. Totalt deltog sexton kommuner med representanter från Kiruna i norr till Sundsvall i söder. Information gavs om nyheter inom området och möjlighet till erfarenhetsutbyte gavs bland annat om ISU-arbetet inom BBIC och hur de olika kommunerna arbetar med BBIC i samverkan med öppenvården. Inbjuden på förmiddagen var också en doktorand från Karlstad Universitet som presenterade sin rapport *Teamledarens roll och expertis vid bedömningar och motivationsarbete i ärenden gällande våld mot barn*.

Skadligt bruk, beroende, psykisk hälsa

Under året har arbetet fortsatt med den framtagna handlingsplanen, samt utredning och redovisning av tre beslutade fördjupningsuppdrag, för utveckling inom området. Detta sker i samverkan mellan kommunerna och Region Västernorrland (RVN). Vidare har utvecklingssamordnare inom området genomfört nätverksträffar med enhetschefer inom området skadligt bruk och beroende.

Äldreomsorg

Under 2025 har verksamhetens stöd och samordning av nätverket utvecklats på regional och nationell nivå, dels genom SKR:s ändringar i ovan nämnda saknätverk för äldreomsorg dels genom förstärkt samverkan och samarbete i de nordliga fyläns RSS:en. Vidare har samordnare tillsammans med verksamhetschefer utvecklat det regionala nätverket med utgångspunkt i verksamhetschefernas behov.

Chefen för verksamheten har representerat länets kommuner i samarbete med Mittuniversitetet (MIUN) och Region Västernorrland för att förbättra och kvalitetssäkra VFU-platser inom kommunal verksamhet i syfte att öka kommunernas attraktivitet som kommande arbetsgivare.

Under hösten 2025 har en processledare rekryterats för en projektanställning med uppdrag att arbeta med kunskapsbaserad äldreomsorg, med särskilt fokus på den nationella demensstrategin *"Varje dag räknas"*. I ett första skede har processledaren informerat relevanta nätverk om den nationella demensstrategin samt påbörjat en kartläggning av hur kommunerna i nuläget arbetar utifrån strategin. Utifrån kartläggningen kommer utvecklingsområden att identifieras, varefter planering och initiering av aktiviteter genomförs för att stödja kommunernas fortsatta utveckling inom demensområdet. Projektet

har ett bredare perspektiv än enbart äldreomsorg. Arbetet riktas även till yngre personer samt till personer med funktionsnedsättning, skadligt bruk och beroende eller psykisk ohälsa.

Kommunal hälso- och sjukvård

Likt område Äldreomsorg har Sss under 2025 utvecklat stöd och samordning av nätverket på regional och nationell nivå, dels genom SKR:s ändringar i ovan nämnda saknätverk för kommunal hälso- och sjukvård dels genom förstärkt samverkan och samarbete i de fyra nordliga RSS:en. Vidare har samordnare tillsammans med verksamhetschefer utvecklat det regionala nätverket med utgångspunkt på verksamhetschefernas behov.

Under hösten 2025 arrangerades en temadag för kommunal hälso- och sjukvård, där målet var att identifiera inom vilka områden såväl lokalt som regionalt det är av nytta med fortsatt arbete.

Barn och Unga

Utvecklingssamordnaren har representerat länet vid nationella träffar inom området via SKR och BBIC-samordnarmöten via Socialstyrelsen som genomförts regelbundet såväl fysiskt som digitalt. Inom ramen för fylänssamarbetet med norrlandskommunerna har samordnaren också representerat länet för dialog och erfarenhetsutbyte. En stor del av arbetet för samordnaren inom området har inneburit omvärldsbevakning, paketering av material som delgetts nationellt, spridning av information till de olika nätverken samt ge möjlighet till dialog inom nätverken och även vidarebefordra input till nationell nivå från länets kommuner.

Vid länets enhetschefsnätverk inom barn och unga har samordning skett kontinuerligt med såväl fysiska som digitala träffar för utveckling, samordning, information och erfarenhetsutbyte. Områden som berörts under året har bland annat varit kompetensförsörjning, insatser utan behovsprövning, erfarenhetsutbyte kring olika arbetsmodeller och kunskapsbaserade metoder. Vid behov och för möjlighet till dialog rörande specifika länsfrågor inom området har samordnaren även deltagit vid IFO-chefsnätverkets träffar.

Ett samverkansforum för enhetschefer och polis för operativa frågor har också löpt på under året med samordnaren som sammankallande funktion där bland annat utveckling av handräckningsförfarandet har diskuterats.

Inom ramen för BBIC-området har nätverksmöten i länet genomförts under året med olika teman där digitalisering och ISU kan nämnas, där representanter från de olika kommunerna getts möjlighet till information, dialog och erfarenhetsutbyten.

I september bjöds Kommunförbundets samordnare för systematisk uppföljning in till enhetschefsnätverket Barn och Unga med dialog kring temat *”Evidens, beprövad erfarenhet och en himla många andra begrepp - Vad innebär omställningen av välfärden för hur vi jobbar med kunskap?”*. Dialog fördes och information gavs bland annat inom ISU, evidensbaserad praktik, lärande organisation och systematiskt kvalitetsarbete.

I oktober arrangerades en *”Barndag”* med temat *”Hur kan vi arbeta kunskapsbaserat med det tidiga och förebyggande?”* som leddes av samordnare för barn och unga, samordnare för systematisk uppföljning samt forskare inom området. Kommunernas representanter fick ta del av sammanställning av målgruppsanalysen NUSO från SKR och resonera såväl kommunmässigt som länsmässigt kring resultaten och vägarna framåt.

Funktionshinder

I och med den omställning som socialtjänsten ska göra de närmaste åren har ett arbete påbörjats inom området för att inkludera funktionshinderområdet i omställningsarbetet. Medverkan i nationella nätverk, gällande omställningen, har prioriterats av utvecklingssamordnaren, och frågan finns från och med hösten 2024 även på agendan för verksamhetschefernas nätverk inom funktionshinderområdet i länet. Verksamhetscheferna har under året träffats tre gånger per termin, varannan gång fysiskt och varannan gång digitalt, samt genomfört ett internat i slutet av året. Vid dessa träffar har aktuella och angelägna frågor diskuterats, erfarenhetsutbyte skett och gemensamma utmaningar belysts ur ett länsperspektiv, samtidigt som nätverket fungerat som ett forum för kollegialt stöd.

Utvecklingssamordnaren är även doktorand vid Umeå Universitet, Institutionen för Socialt arbete, med fokus på implementeringsprocesser av komplexa integrerade evidensbaserade arbetsmodeller inom funktionshinderverksamheterna. Målsättningen är att generera användbar kunskap för kommunernas hållbara utvecklingsarbete. Under året har utvecklingssamordnaren beviljats ett stipendium som möjliggjort att doktorandstudier kunnat bedrivas i större omfattning under en sexmånadersperiod. Detta har skapat förutsättningar för fördjupat avhandlingsarbete och ökad vetenskaplig produktion, men har samtidigt inneburit att deltagandet i vissa nationella nätverk och styrgrupper tillfälligt behövt begränsas.

Utvecklingssamordnaren har tillsammans med FoU Västernorrland och länets kommuner arbetat långsiktigt med att utveckla de länsgemensamma

brukarundersökningarna. Under året genererade detta arbete underlag till ett bokkapitel i en lärobok rörande uppföljningar i socialt arbete, framtaget tillsammans med FoU.

Titulatur- och kompetensnivåprojektet som tidigare genomförts för att skapa enhetliga titlar och kompetensnivåer i länet är ett fortsatt levande arbete som kontinuerligt följs och uppdateras. Stöd har även getts till kommunerna i tolkningar kring behörigheter för titlarna stödassistent och stödpedagog. Utvecklingssamordnaren ingår dessutom i styrgruppen för YH-utbildningen stödpedagog vid Reveljen i Sollefteå.

Under året har vi arbetat för att stärka användningen av evidensbaserade arbetsmetoder inom området. Bland annat följer och stödjer vi införandet av arbetsmodellen Everyday Life Rehabilitation (ELR) i en av länets kommuner. Vi har också bistått med uppföljnings- och analysstöd i kommuner som genomför verksamhetsöversyner eller andra interna kvalitetsarbeten med fokus på kompetensutveckling.

Socialpsykiatri

Under året har fem träffar genomförts där frågor diskuterats som rör samverkan med Regionens psykiatri, utformningar av insatser samt hur målgrupperna för verksamheten förändras och hur verksamheten kan möta nya typer av behov. Nätverket är uppskattat utifrån att socialpsykiatri är en förhållandevis liten verksamhet i socialtjänsten och det finns ett behov av att ses regionalt för erfarenhetsutbyte och stöd. Under 2025 uppkom en diskussion kring boende och boendestöd. Insatsen är utformad på olika vis i respektive kommun, och nätverket önskade arbeta mer specifikt med insatsens utformning tillsammans. Detta arbete har förskjutits till februari 2026, i väntan på Socialstyrelsens kunskapsstöd kring boendestöd.

I december arrangerades en dag på temat *Lärande och reflektion om personcentrering vid psykisk funktionsnedsättning och stora behov*. Socialstyrelsen medverkade och dagen baserades på Socialstyrelsens material och material från Kunskapsguidens tema *Personer med psykisk funktionsnedsättning och stora behov*. Dagen samlade chefer, verksamhetsutvecklare, representanter från NSPH Västernorrland och andra nyckelpersoner från kommuner och region.

Sss har en representant i Lokalt Programområde (LPO) för området psykiatri. Det är Regionen som anordnar träffar för att arbeta med Vård- och insatsprogram för psykiatri. Sss deltar för att bidra med socialtjänstens perspektiv för att utveckla och arbeta med kunskapsbaserade insatser. Det är viktigt med representation då det inom detta verksamhetsområde kräver mycket samverkan och samarbete mellan hälso- och

sjukvård och socialtjänst. Förståelse för varandras organisationer och uppdrag är en nyckel för framgång.

Ekonomiskt bistånd

Sss har fortsatt stödja länets socialtjänster att utveckla sin uppföljning inom ekonomiskt bistånd. Under våren genomfördes en länsgemensam målgruppsanalys där sex kommuner deltog (Kramfors hade genomfört en liknande under hösten 2024 och dessa resultat var också med i analysen). En kortare rapport ställdes samman och resultatet presenterades för ansvariga både för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Tillsammans genomförde också samordnaren för systematisk uppföljning och forskare vid FoU Västernorrland en tematräff med inriktning på ekonomiskt bistånd och aktiviteter för personer utan egen försörjning. Behovet av en sådan hade lyfts i och med de föreslagna lagändringarna som rörde både nivån på bistånd och kravet på biståndsmottagaren och kommunen. Träffen var digital, med ett drygt hundratal deltagare, och mycket uppskattad. Nätverksträffar för enhetschefer har genomförts kontinuerligt under året och bidragit till erfarenhetsutbyte på olika nivåer, bland annat inom digitalisering och automatisering av ansökningar inom ekonomiskt bistånd och målgruppsanalyser för att kunna utveckla verksamheterna.

Det digitala nätverket för socialsekreterare som arbetar med ekonomiskt bistånd har fortsatt under 2025. Syftet med nätverket är att utveckla erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande. Nätverket kallas "Digital kollega" och har under året utvärderats med goda resultat och ett gott deltagande. Nätverket har konkret bidragit till att kommunernas socialsekreterare kunnat ta del av varandras goda exempel en gång i månaden. För att komplettera detta har även ett liknande nätverk startats för ekonomiskt bistånds ärendehandledare/samordnare.

Systematisk uppföljning

I och med den omställning som socialtjänsten ska göra de närmaste åren blir det viktigt att bygga upp kommunernas förmåga att skaffa sig beprövad erfarenhet. Där har systematisk uppföljning en viktig roll, och under 2025 har arbetet fortsatt med att hitta vägar att arbeta än mer strategiskt med detta. Målgruppsanalysen för ekonomiskt bistånd har gjorts länsgemensam, och liknande arbete har påbörjats för vuxenstöd. Arbetet med målgruppsanalys inom barn och unga, med avstamp i forskningsprojektet NUSO, har fortsatt. Nya former för att föra tillbaka kunskapen från länsövergripande uppföljningar har testats, bland annat med den "Barndag" och den tematräff om ekonomiskt bistånd som nämns ovan.

I samarbete med övriga tre nordliga RSS genomfördes en utbildning om kvalitetsarbete med stöd av ISU där samordnaren höll tre föreläsningar för strategisk ledning i intresserade kommuner. Totalt var ungefär 250 deltagare anmälda, och från Västernorrland deltog ett antal kommuner med hela ledningsgrupper, vilket kan ge stora synergieffekter. Denna satsning kommer att fortsätta med två utbildningar under 2026 samt en inspelad version som kommunerna i de fyra nordliga RSS:erna kommer att kunna använda fritt. Under året har också det ISU-stöd för chefer i Yrkesresan som samordnaren för systematisk uppföljning har bidragit till att ta fram släppts. Det ger många enhetschefer möjlighet att inspireras till att starta arbete med ISU.

Medarbetare från FoU bevakar och stödjer utvecklingen av ISU nationellt, bland annat genom operativa gruppen inom partnerskapet.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Resurscentrum Västernorrland mot våld (RCV) är en operativ verksamhet med uppdraget att skapa ett enhetligt stöd för personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Detta sker genom att ge stöd till yrkesverksamma i länet. Verksamheten har tidigare drivits som ett projekt finansierat av statsbidrag, men under våren 2025 fattade kommunerna beslut om att göra RCV permanent från och med den 1 oktober. Kommunerna står för finansieringen. Polisen i Västernorrland, Åklagarkammaren i Sundsvall, Region Västernorrland samt Länsstyrelsen är viktiga samverkansparter i utvecklingen av RCV.

Under året har fokus legat på att gå från projektform till en etablerad, långsiktig verksamhet. Samtidigt har RCV fortsatt att utveckla sitt operativa arbete för att stärka stödet till yrkesverksamma.

Den 1 april öppnade stödtelefonen för yrkesverksamma, bemannad vardagar mellan kl. 10–15. Fram till årets slut har telefonen hanterat 28 konsultationer, med undantag för semesteruppehåll. En central del har också varit utvecklingen av samverkansmodellen ”samråd”, som prövades och utvärderades under våren. Syftet med samråden är att stärka samarbetet mellan polis, region, Åklagarkammare och socialtjänst i frågor som rör hedersrelaterat våld, förtryck och våld i nära relationer. Utvärderingarna har varit mycket positiva, vilket innebär att samrådsträffarna kommer att fortsätta under 2026.

RCV har under året fortsatt arbeta med verksamhetens hemsida för att göra den mer lättillgänglig. Fokus har också varit att sprida information om RCV och vilket stöd som verksamheten erbjuder. Samordnare för RCV har i och med detta besökt flera arbetsgrupper inom länets socialtjänster, länsstyrelsens nätverksgrupper, Försäkringskassan, sociala

hållbarhetsrådet i Sundsvall med flera. Efter dessa insatser har efterfrågan på föreläsningar och workshops ökat.

Under hösten arrangerades två kompetenshöjande aktiviteter i Härnösand. Den ena handlade om förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck med både lokala och externa föreläsare. Tillsammans med Länsstyrelsen hölls även en utbildningsdag i bedömningsstödet *Heva* där ca 60 socialsekreterare och chefer deltog. RCV har också blivit inbjudna till möten med andra län i etableringsfas och fungerat som inspiration för nystartade resurscentrum.

Nationellt har RCV kontinuerligt under året deltagit i nätverksträffar med övriga resurscentrum, både fysiskt och digitalt, för att dela erfarenheter och kunskap. Under våren deltog RCV även i en utbildningsdag hos Origo i Stockholm, som sedan 2013 arbetat med hedersutsatta ungdomar. Deras lärdomar kommer att delas med Västernorrland under 2026, då Origo besöker länet i samarbete med Länsstyrelsen.

RCV har också som uppdrag att omvärldsbevaka området hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i nära relation vilket gör att samordnare deltar i olika föreläsningar hos exempelvis Barnafrid, Socialstyrelsen och andra myndigheter. Informationen har sammanfattats och delats till nytta för länets yrkesverksamma.

Nära vård

Omställningen till God och nära vård är ett långsiktigt arbete där flera utvecklingsarbeten pågår parallellt. Nationell bevakning och deltagande inom området har varit en central del även under året, dels för informations- och kunskapsöverföring till regional och lokal nivå, dels för att lyfta de kommunala behoven till nationella sammanhang. Arbetet som genomförts under 2025 har även präglats av nationella förändringar. Dels övergick tidigare överenskommelser av statsbidrag till förordningsstyrt statsbidrag, dels avslutade SKR sitt nationella stöd och samordning i den form som varit.

Inom Sss har samordningsfunktion under 2025 fortsatt gett stöd till omställningsarbetet ur ett kommunalt perspektiv genom bland annat omvärldsbevakning av nationell nivå och nätverk.

I linje med utveckling av samverkansstrukturen för HälSam har 2025 innehållit fortsatt arbete med att integrera styrningen av God och Nära vård-utvecklingen in i ordinarie samverkan som leder den gemensamma utvecklingen. Detta med stöd i aktiviteterna i

Färdplan för god och nära vård i Västernorrland, där flera funktioner från Sss har bidragit.

Gemensam Familjehemsorganisation

Kommunförbundet driver Gemensam Familjehemsorganisation (GFO) tillsammans med sex av länets kommuner. Uppdraget är att rekrytera, kartlägga och utbilda familjehem för ägarkommunerna. GFO har drivits och utvecklats under året utifrån kommunernas behov och styrgruppens direktiv.

GFO:s verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser redovisas till GFO:s styrgrupp.

GFO-verksamheten har bidragit till Kommunförbundets gemensamma arbete genom att omvärldsbevaka och representera länets kommuner och lyfta Västernorrlands perspektiv i bland annat

- Workshop anordnad av Socialstyrelsen om kostnader inom samhällsvården för barn och unga
- Rundabordssamtal med socialtjänstministern och den nationella samordnaren för fler kvalitativa vårdplatser inom den sociala barn- och ungdomsvården
- Nationellt nätverk för samarbetsorganisationer för rekrytering av familjehem

Kompetensförsörjning

Inom socialtjänstens område finns flera verksamheter som socialtjänsterna valt att samordna på Kommunförbundet Västernorrland för att dessa långsiktigt kan stärka kommunernas kompetensförsörjning.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), socionom

Kommunförbundet har avtal med både Umeå Universitet och Mittuniversitet för att ta fram platser för VFU inom socionomutbildningen utifrån utbildningsanordnarnas behov och kommunernas kapacitet. Samordningen innebär utveckling för att skapa goda förutsättningar för studenter att tillgodogöra sig praktiken och uppnå kunskapsmålen. Praktikperioderna ger också kommunerna en möjlighet att marknadsföra sig som framtida arbetsgivare. Kommunförbundet har under året även deltagit i socionomutbildningens programråd vid Umeå universitet och fört diskussioner om

utbildningens framtida innehåll samt deltagit i träffar med Mittuniversitetet om uppstart av ny socionomutbildning i Sundsvall. Samordningen har under året skett i enlighet med avtalen.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), sjuksköterska

Sss bidrar till att förbättra förutsättningarna för blivande sjuksköterskor att upptäcka kommunerna som framtida arbetsgivare och påverka utbildningarnas innehåll ur ett kommunalt perspektiv. Ett förbättringsarbete har pågått för att se över och komma med ett förslag när det gäller kommunernas huvudhandledarorganisation samt för att kunna tillgodose det nya kravet från EU att utöka andelen VFU med 50%. Sss deltar i de gemensamma forum som finns för uppföljning och utveckling av VFU: n.

Nationella uppdraget Yrkesresan Funktionshinder

Sedan 2021 pågår en nationell satsning på Yrkesresan, ett koncept för introduktion och långsiktig kompetensutveckling inom socialtjänsten. Syftet är att stärka kompetens och yrkesstolthet bland socialtjänstens medarbetare och bidra till en kunskapsbaserad, jämlik och jämställd socialtjänst i hela landet.

Yrkesresan är ett samarbete mellan kommunal, regional och nationell nivå. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är projektägare och kommunernas efterfrågan och finansiering är motorn i arbetet. Fyra regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) har ett nationellt ansvar för produktion, utveckling och förvaltning samt spridning av de olika yrkesresorna. RSS i Västernorrland, genom Kommunförbundet Västernorrland (KfVN), har ansvar för Yrkesresan Funktionshinder. Sedan juni 2025 är arbetet för de båda målgrupperna medarbetare i utförarverksamheter och medarbetare som arbetar med myndighetsutövning samlat inom Yrkesresan Funktionshinder.

Rent praktiskt kommer kurser erbjudas i två spår:

- för utförare
- för myndighetsutövning.

Under året har två kurser publicerats och i dag finns fyra kurser i steget Bas för utförare. Kurserna produceras för att möjliggöra ett kommunalt genomförande och ska på sikt nå cirka 60 000 medarbetare i landets kommuner. Två chefskurser har publicerats varav den ena, Leda lärande och utveckling, har producerats och finansierats av Yrkesresan Funktionshinder och är tillgänglig för samtliga yrkesresor. Den andra chefskursen, Individbaserad systematisk uppföljning, har producerats av Göteborgsregionen på

uppdrag av och finansiering från Sveriges kommuner och regioner. Under året har projektet beslutat om kursinnehåll i stegen Fördjupning och Spets.

Under våren påbörjades arbetet med spår Myndighetsutövning. Projektarbetet utgår från fem övergripande faser som delvis överlappar och är beroende av varandra; förstudie, förberedelse, produktion, lansering samt förvaltning och utveckling. Våren startade med förberedelsefasen som bestod av bemanning av projektorganisation och projektplanering, inklusive tids- och aktivitetsplan inför 2026. Projektteamet består av fyra medarbetare; en projektledare, en nationell administratör och två produktionsledare.

Produktionsfasen syftar till att genomföra det som beskrivs i tids- och aktivitetsplanen och avslutas under senare delen av 2026 med lansering av den första kursen.

Regionala och lokala arbetet med Yrkesresan

Det regionala arbete som Sss genomför inom Yrkesresan har under 2025 fortsatt med genomförande av utbildningar regionalt och lokalt inom yrkesresorna Barn och Unga- och Funktionshinderområdet. Förberedelser har påbörjats för de två övriga yrkesresorna; socialchefsnätverket har valt att avvakta start för *yrkesresan Skadligt Bruk och Beroende*; för *yrkesresan Äldre* som är i ett informations- och planeringsskede har socialchefsnätverket antagit en regional plan för genomförande.

Ett forum inom Sss för samordning kring alla yrkesresor har skapats, med syftet att tydliggöra roller, driva utvecklingen och samordna gemensamma frågor.

Under året rekryterades en ny Utbildningssamordnare och en Regional administratör (50%). Från Utvecklingssamordnare inom de olika områdena överlämnas successivt ansvaret för samordning och administration för samtliga yrkesresor till Utbildningssamordnaren. Utifrån sin specialkompetens kommer Utvecklingssamordnare att ha ett fortsatt samarbete med Utbildningssamordnare och regional administratör i respektive yrkesresa.

Regional projektledare, Utbildningssamordnare och Regional administratör har deltagit som länets representanter i Yrkesresans olika nationella sammanhang. Från dessa hämtas information som sorteras och paketeras för information till de regionala nätverken.

Utbildarträffar för regionala utbildare har genomförts varje halvår och i december för första gången gemensamt i yrkesresorna Barn och Unga och Funktionshinder.

Yrkesresan Funktionshinder

Ansvar för samordning och administration överlämnades av Utvecklingssamordnare under våren. Utbildningssamordnare har under 2025 fortsatt sammankalla nätverk för kommunernas kontaktpersoner; länsarbetsgrupp (LAG); och styrgrupp men med något minskad frekvens jämfört med 2024. Syften med dessa forum har varit informationsspridning, erfarenhetsutbyte, gemensam regional planering, planeringsstöd och strategiska beslut. Under hösten togs beslut i samarbete med Utvecklingssamordnare att, med start i december 2025, samordna styrgrupp med verksamhetschefsnätverket för Funktionsstöd.

Nätverkens behov av mötesfrekvens och stöd i genomförande varierar utifrån var de olika kommunerna befinner sig lokalt i Yrkesresans operativa arbete. Under året har Utbildningssamordnare besökt och/eller haft enskilda möten med ett flertal kommuner för att lyssna och få ökad kunskap om varje kommun med syfte att bättre kunna anpassa stöd och information.

Utmärkande för 2025 har varit planering och genomförande av en länsgemensam kick-off i samband med LLU (Leda lärande och utveckling), den första regionala kursen för chefer. På uppdrag av styrgrupp har Utbildningssamordnare och Länsarbetsgrupp planerat satsningen.

Syftet med en kick-off var att stärka länssamarbetet och sammanhanget Yrkesresan. Eftersom alla kommuner ännu inte startat Yrkesresan var ett mål att få med så många kommuner som möjligt. LLU kan ses som en portalutbildning och utgår från forskning om lärande i arbetslivet och lyfter områden som: Kunskapsbaserad socialtjänst, En lärande organisation, Arbetsplatslärande och ett Utvecklingsinriktat ledarskap.

Under hösten genomfördes LLU-KICK-OFF vid fem separata heldagar på KFVN i Härnösand. Sammantaget deltog 85 enhetschefer och 10 verksamhetschefer. Erfarenhetsutbytet stimulerades med styrd fördelning av platser och vid de fem kurstillfällena möttes chefer från fyra till sju kommuner. Utvärderingen lyfte positivt områden som:

- Erfarenhetsutbyte och starkt kollegialt nätverkande.
- Praktiska verktyg, tips och metoder för vardagslärande och utveckling.
- Betydelsen av reflektion och uppföljning i ledarskapet.
- Inspiration, energi och motivation att fortsätta utvecklingsarbetet och driva Yrkesresan vidare.

Enligt Yrkesresans koncept rekryterades fyra regionala utbildare (aktiva enhetschefer). Vid varje kurstillfälle/KICK-OFF medverkade FOU samt representanter från Länsarbetsgruppen. I samarbete med kommunikatör producerades en film som kommuner och andra kan använda för att informera om kursen Leda Lärande och Utveckling.

I och med denna satsning har samtliga verksamhetsområden inom LSS och Socialpsykiatri i länets sju kommuner klivit in i Yrkesresan. De kommuner som ännu inte påbörjat medarbetarkurser har en planering för detta för 2026 men har aktivt valt att starta Yrkesresan med chefsutbildningen LLU hösten 2025.

Yrkesresan Barn och Unga

I Yrkesresan Barn och unga pågår sedan 2022 ett nationellt, regionalt och lokalt genomförande av introduktion och utbildning. Under 2025 har Kommunförbundet Västernorrland genomfört sex kursomgångar med 113 aktiva kursdeltagare och åtta kompetenta utbildare. De regionala kurser som genomförts i Ny-spåret för handläggare med 0–2 års erfarenhet i yrket är *Handläggning med barnet i centrum, Samtal och delaktighet* samt *Utsatthet och våld* och i Van-spåret för handläggare med 2–5 års erfarenhet i yrket genomfördes för första gången kursen *Handläggning av LVU*.

Under året har också Erfaren-spåret öppnats för handläggare med fem år eller mer i yrket där kursen *Att leda ansökan om LVU* getts nationellt och för arbetsledare och chefer släpptes en webbkurs inom ISU under hösten.

Fokus i arbetet under året har legat på rekrytering och samordning av utbildare samt planering och administration av de olika regionala kurserna. Regional projektledare, Utbildningssamordnare och Regional administratör jobbat tätt tillsammans. I olika nätverk har information och dialog förts med länets styrgrupp, chefer, kontaktpersoner och utbildare.

Vård- och Omsorgscollege

Vård- och Omsorgscolleges uppdrag är att tillsammans i länet driva certifierad samverkan för att skapa attraktiva och moderna utbildningar och vård- och omsorgsverksamheter. Attraktiviteten i vård- och omsorgsyrkerna behöver höjas. Som en del i arbetet 2025 har college fokuserat hårt på att arbeta med attraktionsstärkande insatser både på lokal och regional nivå, i enlighet med vår certifiering som omfattar perioden 2022–2027.

Ett särskilt fokus i arbetet med attraktion har under certifieringsperioden riktats mot ungdomar inför deras gymnasieval, där vi fortsättningsvis ser stora utmaningar i länet.

Genom att vara en aktiv part i det regionala kompetensförsörjningsarbetet i Västernorrland har College arbetat med att sätta fokus på specifikt välfärdens kompetensbehov som behöver belysas mer.

Vård- och Omsorgscollege har försett våra medlemmar i Västernorrland med tillgång till effektiva stödstrukturer för kompetensförsörjning så som språkombud, ambassadörer samt handledarskap. Till samtliga dessa stödstrukturer tillhandahålls utbildningar samt aktivt nätverksarbete. Mycket av arbetet under 2024 har också handlat om att stödja arbetsgivarna att hitta en regional gemensam syn på kompetensinnehåll utifrån både myndigheternas krav och arbetsgivarperspektivet samt att certifiera och välkomna nya anslutande utbildningar i regionen.

Under året har Vård- och Omsorgscollege, på uppdrag av länets socialchefer, tagit fram en länsgemensam referensram för yrkestitlar, kompetenskrav och arbetsuppgifter inom vård och omsorg. Syftet är att stärka rekrytering, utbildningsplanering och kompetensförsörjning genom en tydligare koppling mellan utbildning och arbetsmarknadens behov. Uppdraget har genomförts i bred samverkan och möjliggör en mer enhetlig hantering av titulaturer i länet, även på strategisk nivå. Referensramen inkluderar tidigare insatser på området inom funktionshinderområdet och Region Västernorrlands arbete med yrkestitulaturer. Genom att tydliggöra kompetenskrav och titulaturer ger referensramen ett bättre underlag för utbildningsdimensionering, vilket säkerställer att utbildningsutbudet speglar arbetsmarknadens behov. Arbetet kan också vara ett stöd i arbetsdifferentiering och kompetensväxlingar hos arbetsgivarna. Detta skapar en mer långsiktig och hållbar planering av både utbildning, kompetensutveckling och rekrytering inom våra verksamheter. Uppdraget återkopplades till socialcheferna vid årsskiftet.

Vård- och Omsorgscollege har en egen verksamhetsberättelsen samt verksamhetsplan som redovisas till en regional styrgrupp.

FoU Västernorrland

FoU Västernorrland har uppdrag att forska och ge vetenskapligt stöd åt socialtjänsternas verksamhetsutveckling. Under 2025 har FoU arbetat både i forskningsprojekt i

samarbete med Mittuniversitetet, Umeå Universitet, Linköpings universitet samt FoU Göteborgsregionen. FoU har bidragit med stöd till verksamheter i länets socialtjänster via forskningsprojekten och i utvecklingsprocesser.

Inom området Individbaserad systematisk uppföljning (ISU) har stöd givits till kommuner att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete med ISU i fokus. Se stycket om ISU för fler detaljer.

FoU har en egen verksamhetsberättelsen samt verksamhetsplan som redovisas till en regional styrgrupp.

Socionomutbildning i Umeå Universitet

Deltagit i utbildningens programråd

Nationella kompetensrådet (funktionshinder)

Deltagit i rådets arbete

Nationella arbetsgruppen Verksamhetssystem som stöder Systematisk Uppföljning (VUS)

Har deltagit och arbetat med bevakning av möjligheterna till att använda verksamhetssystemen för stöd till uppföljning.

Utvecklingsprojekt/-processer som drivs i
samverkan med **Region Västernorrland**
2025

Region
Västernorrland

Kommunförbundet
Västernorrland

Regional samverkansstruktur, HälSam

Den länsövergripande samverkansstrukturen HälSam startades 2023. Syftet med samverkansstrukturen är att kunna stödja ett bredare och mer förebyggande samarbete för utveckling av sammanhållna, personcentrerade och lättillgängliga insatser för länets invånare. HälSam-strukturen är ett viktigt forum för den lagstadgade samverkan mellan den regiondrivna hälso- och sjukvården, socialtjänsten och kommunala hälso- och sjukvården. Socialtjänstens samverkans- och stödstruktur har haft ett samordnande och stödjande uppdrag i det löpande samverkansarbetet.

Under 2025 har diskussioner förts om strukturens uppbyggnad och ett inriktningsbeslut har tagits om att avveckla nivån med Länssamordningsgrupperna, för att framgent lägga ett större fokus på den lokala samverkan.

Färdplanen för God och nära vård började gälla i januari och har haft stor fokus i samverkansarbetet. Utöver detta har, bland mycket annat, en ny process för kunskapsstyrning och ny överenskommelse för psykiskt funktionsnedsatta antagits, revidering av avtal för läkarmedverkan och utvecklings- och implementeringsarbete kring egenvård och SIP har fortgått och diskussioner har startats kring länets hemsjukvårdsavtal.

Samverkanskoordinator

Kopplat till samverkansstrukturen har gemensamma stödfunktioner inrättats med placering vid Kommunförbundet Västernorrland. Den första gemensamma tjänsten innebär administrativt och utredande stöd till samverkansorganisationen HälSam, Länsledningsgrupp och Länssamordningsgrupper.

Under 2024 beslutades att tillsätta ytterligare två gemensamma funktioner med placering vid Kommunförbundet Västernorrland. Tjänsterna innebär administrativt, samordnande samt utredande stöd till de lokala samverkansgrupperna inom samverkansorganisationen HälSam. Tillsättning av tjänsterna färdigställdes under 2025.

Nära vård

Funktioner från Sss bemannar utifrån behov aktiviteter i Färdplan God och nära vård i Västernorrland.

Psykisk hälsa

Sss förvaltar de länsgemensamma, riktade statsbidragen och deltar i möten med SKR. Dessutom har medarbetare deltagit i en arbetsgrupp med representanter från Region Västernorrland med uppdrag att arbeta fram en gemensam handlingsplan med förslag på prioriterade områden och aktiviteter (kommuner och regionen).

Suicidprevention

Med hjälp av riktade statsbidrag har den gemensamma satsningen för suicidpreventivt arbete, som drivs i samverkan mellan kommunerna och regionen, kunnat fortsätta. Sss har under 2025 samordnat det suicidpreventiva arbetet i länet tillsammans med enheten Folkhälsa vid Region Västernorrland. Fokus har legat på start av arbete med rutin för efterlevandestöd vid suicid, suicidprevention i fysisk miljö, insats tillsammans med Jägareförbundet, nätverksträffar för kommunernas suicidpreventiva samordnare, utvärdering av det suicidpreventiva arbetet i länet samt utveckling av regionens suicidpreventiva arbete. En del i arbetet har också varit att omvärldsbevaka och delta i nationella möten med SKR och Folkhälsomyndigheten.

Lokal kunskapsstyrningsorganisation

Under året har Sss tillsammans med regionen arbetat fram gemensamma berednings-, besluts- och implementeringsprocesser för hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning i de områden som berör båda huvudmännen.

Utbildningar

Under året har Sss tillsammans med Region Västernorrland samordnat arbetsgrupper för att genomföra digitala utbildningar vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård inom somatik och psykiatri.

Handlingsplanen beroendeområdet

Region Västernorrland och kommunerna driver tillsammans sedan 2021 ett gemensamt arbete för att skapa sammanhållna och personcentrerade insatser för personer med beroende, riskbruk eller skadligt bruk av substanser eller spel. Särskild fokus ligger på samsjuklighet. Under 2025 har det arbetet fortgått där syftet fortsatt är att tillsammans skapa sammanhållna insatsprocesser som innefattar kunskapsbaserade vård-, behandlings- och stödinsatser – dels för personer med samsjuklighet, dels för personer med riskbruk, skadligt bruk eller beroende av substanser, dopningspreparat eller spel om pengar. Under året har arbetet med steg två i handlingsplanen fortsatt både regionalt och lokalgeografiskt. I slutet av november genomfördes ett länsövergripande internat i Sundsvall med ca 100 deltagare och med representanter från samtliga vårdnivåer och socialtjänsternas barn och unga-, vuxna-, äldre-, socialpsykiatri- samt LSS-verksamheter. Det lokalgeografiska arbetet har fortsatt med stöd, förankring och utveckling genom tvärprofessionella workshops med breddat fokus på barn/unga, vuxna och äldre. Flertalet gemensamma samordnade utbildningsinsatser med fokus på kunskapsbaserade metoder och arbetssätt har genomförts för personal inom länets socialtjänster och Region Västernorrland.